

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 marca 2022r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił A. J. prawa do zasiłku chorobowego za okres 8 – 31 marca 2022r. powołując się na niestawiennictwo wymienionego u lekarza orzecznika ZUS na potrzeby kontroli zwolnienia lekarskiego.

A. J. wniósł odwołanie od tej decyzji domagając się przyznania zasiłku chorobowego na okres nią objęty. Wskazał, że nie stawiał się na badaniu, bowiem nie otrzymał na nie wezwania ani żadnego zawiadomienia o ewentualnej skierowanej do niego przesyłce. Powołał się przy tym na powtarzające się problemy z doręczeniami w okolicy miejsca jego zamieszkania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i wskazując, że ubezpieczony nie odebrał wezwania pomimo dwukrotnej awizacji, co pozwalało uznać je za doręczone.

Obie strony wystąpiły o koszty procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

A. J. otrzymał w dniu 15 lutego 2022r. zaświadczenie o niezdolności (...) obejmujące okres 15 lutego 2022r. – 31 marca 2022r. wystawione przez lekarza psychiatrę. Zaświadczenie obejmowało wskazanie lekarskie „chory może chodzić”. W zaświadczeniu podany był adres ubezpieczonego(...) (...)-(...) S..

Niesporne, nadto zaświadczenie (...) w pliku dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej

Organ rentowy ((...) Oddział w S.) zdecydował o kontroli prawidłowości tego zaświadczenia wyznaczając ubezpieczonemu termin badania u lekarza orzecznika ZUS na dzień 7 marca 2022r.

Dowód: wyznaczenie badania – k. 2 dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej ZUS

Do ubezpieczonego zostało skierowane wezwanie na badanie obejmujące wskazanie terminu: 7 marca 2022r. godz. 12.00 i miejsca badania S. ul. (...) – rejestracja oraz pouczenie o skutkach niestawiennictwa – utracie ważności zaświadczenia lekarskiego podlegającego kontroli od dnia następnego po wyznaczonej dacie badania i utracie prawa do zasiłku chorobowego.

Dowód: wezwanie k. 3 dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej ZUS

Wezwanie to wysłano ubezpieczonemu za pośrednictwem Poczty Polskiej na adres (...), (...)-(...) S. listem poleconym.

Przesyłka została zwrócona do organu w dniu 8 marca 2022r. jako niepodjęta w terminie z informacją o jej dwukrotnej awizacji w dniach 21 lutego 2022r. i 1 marca 2022r.

Dowód: przesyłka z wezwaniem – k. 3 dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej ZUS

Adres, na który skierowano wezwanie, jest adresem zamieszkania A. J.. W okresie objętym kontrolowanym zwolnieniem lekarskim ubezpieczony przebywał pod wskazanym adresem, nigdzie nie wyjeżdżając. Zdarzało się natomiast, że wychodził na zewnątrz na przykład na spacer.

Dowód: przesłuchanie ubezpieczonego (zapis skrócony – k. 23 – 24)

Ubezpieczony nie odebrał z urzędu pocztowego wezwania, jako że nie otrzymał żadnego zawiadomienia o przesyłce. O tym, że było wyznaczone badanie dowiedział się z odmownej decyzji organu, nie dostał informacji o badaniu ani telefonicznie ani w żadnym innym trybie.

A. J. złożył w urzędzie pocztowym skargę na działanie doręczyciela wskazując na brak awizo przesyłki z wezwaniem.

Ustalił też, że problemy z doręczeniami w jego okolicy są powszechne, mieszkańcy skarżą się na nie na grupie osiedlowej w mediach społecznościowych.

Dowód: przesłuchanie ubezpieczonego (zapis skrócony – k. 23 – 24), skarga – k. 7, wydruki internetowe – k. 8 – 12

Organ rentowy wypłacił ubezpieczonemu zasiłek chorobowy za okres 15 lutego 2022r. – 7 marca 2022r.

Niesporne, nadto karta zasiłkowa – k. 9 akt zasiłkowych

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został w oparciu o korespondujące ze sobą dowody w postaci przesłuchania ubezpieczonego oraz zgromadzonych dokumentów. Brak było podstaw do kwestionowania któregokolwiek z tych dowodów. Wprawdzie ubezpieczony jest wydatnie zainteresowany twierdzeniem, że nie wiedział o przesyłce, jednak jego słowa o braku zawiadomienia znajdują poparcie w wydrukach z grupy sąsiedzkiej w mediach społecznościowych, gdzie w rozmowach poruszany jest problem niezetelności doręczyciela oraz w działaniach w postaci złożenia skargi do operatora pocztowego, którą to skargę w sprawie przedstawił.

Kwestia pozostawienia w skrzynce ubezpieczonego zawiadomień o przesyłce z ZUS nie ma jednak decydującego znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Nawet bowiem, gdyby zawiadomienia takie ubezpieczony otrzymał, to i tak nie zachodziłyby podstawy do pozbawienia go zasiłku chorobowego za okres objęty decyzją.

Zgodnie z art. 6. ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (na dzień decyzji t.j. Dz.U.2021.1133), zwanej dalej ustawą zasiłkową, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. W myśl art. 53 ust. 1 ustawy zasiłkowej dowodami stwierdzającymi niezdolność do pracy z powodu choroby na potrzeby prawa do zasiłków są zaświadczenia lekarskie w odpowiedniej formie.

Takie zaświadczenie w formie wskazanej w art. 55 ustawy zasiłkowej otrzymał, co niesporne, ubezpieczony i na jego podstawie miał wypłacany zasiłek chorobowy.

Zaświadczenia lekarskie, o jakich mowa, podlegają kontroli wykonywanej przez lekarzy orzeczników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 59 ust. 1 i 2 ustawy zasiłkowej). W ramach kontroli lekarz orzecznik ZUS może m.in. przeprowadzić badanie lekarskie ubezpieczonego (art. 59 ust. 3 pkt 1 ustawy zasiłkowej).

ZUS zawiadamia ubezpieczonego o terminie badania informując go o skutkach niestawiennictwa (art. 59 ust. 5 ustawy zasiłkowej). Zawiadomienie może być doręczone adresatowi w różny sposób: na adres do doręczeń elektronicznych i przez profil informacyjny w systemie teleinformatycznym ZUS (art. 59 ust. 5a pkt 1 ustawy zasiłkowej), przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej (art. 59 ust. 5a pkt 2 ustawy zasiłkowej), przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012r. Prawo pocztowe /Dz.U. 2020.1041 i 2320/ (art. 59 ust. 5a pkt 3 ustawy zasiłkowej), przez swoich pracowników albo inne upoważnione osoby (art. 59 ust. 5a pkt 4 ustawy zasiłkowej), przez pracodawcę (art. 59 ust. 5a pkt 5 ustawy zasiłkowej). Każdy z tych sposobów związany jest z określonymi wymogami.

W niniejszej sprawie organ rentowy zdecydował się na skierowanie do ubezpieczonego zawiadomienia o badaniu poprzez operatora pocztowego. W toku procesu nie zostało ani wykazane ani nawet podniesione, by skorzystał z innej jeszcze drogi, a ubezpieczony zaprzeczył uzyskaniu informacji w jakimkolwiek trybie.

Doręczenie zawiadomienia o badaniu przez operatora pocztowego dokonywane jest na piśmie w postaci papierowej (art. 59 ust. 5b pkt 2 ustawy zasiłkowej) na adres pobytu czasowego ubezpieczonego w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wskazany w zaświadczeniu lekarskim (art. 59 ust. 5c ustawy zasiłkowej). Ustawodawca nie wprowadził wymogu przesyłania zawiadomienia listem poleconym, organ jednak z takiej przesyłki skorzystał.

Zgodnie z art. 59 ust. 6 ustawy zasiłkowej w razie uniemożliwienia badania, zaświadczenie lekarskie traci ważność od dnia następującego po tym terminie. W takim wypadku ZUS wydaje decyzję o braku prawa do zasiłku (art. 59 ust. 10 ustawy zasiłkowej)

Odmówienie ubezpieczonemu zasiłku chorobowego za okres od 8 marca 2022r. dokonane zostało właśnie na podstawie wskazanych przepisów. Organ rentowy nie wykazał jednak zaistnienia przesłanek, o jakich mowa w art. 59 ust. 6 ustawy zasiłkowej.

Ustawodawca wiąże utratę ważności zaświadczenia lekarskiego nie z samym niestawiennictwem na badaniu, a z uniemożliwieniem badania. Pojęcie uniemożliwienia w sposób oczywisty łączy się z celowym działaniem/zaniechaniem osoby, która ma zostać poddana badaniu. Dla zastosowanie tego przepisu co do zasady koniecznym jest prawidłowe poinformowanie ubezpieczonego o badaniu, co w tej sprawie nie miało miejsca.

O skutecznym doręczeniu zawiadomienia (przy założeniu jego prawidłowej awizacji) można byłoby mówić dopiero z końcem dnia 7 marca 2022r., a zatem już po wyznaczonym terminie badania.

W razie niemożności doręczenia pisma w postępowaniu administracyjnym operator pocztowy przechowuje pismo w swojej placówce pocztowej przez okres 14 dni (art. 44 § 1 pkt 1 k.p.a.) zawiadamiając adresata o pozostawieniu pisma w oddawczej skrzynce pocztowej oraz o możliwości jego podjęcia w terminie 7 dni licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia (art. 44 § 2 k.p. a.), a w przypadku niepodjęcia pisma w tym terminie pozostawia powtórne zawiadomienie o możliwości podjęcia pisma w terminie nie dłuższym niż 14 dni od pierwszego zawiadomienia (art. 44 § 3 k.p.a.) Z adnotacji na przesyłce kierowanej do ubezpieczonego wynika, że pierwsze zawiadomienie pozostawiono w dniu 21 lutego 2022r., czternastodniowy termin do odbioru przesyłki upływał zatem wraz z końcem dnia 7 marca 2022r. W przypadku bowiem doręczenia w omawianym trybie, uważa się je za dokonane z upływem ostatniego dnia czternastodniowego okresu pozostawiania pisma w placówce pocztowej (art. 44 § 4 k.p.). W realiach sprawy do doręczenia doszło zatem już po badaniu (w tym samym dniu ale w późniejszej godzinie).

Jak już wskazano, uniemożliwienie badania co do zasady związane jest z posiadaniem o nim wiedzy przez wyznaczonym jego terminem. Sąd dopuszcza wyjątki od tej zasady. Chodzi o sytuacje, gdy ubezpieczony spodziewając się badania świadomie nie odbiera kierowanej doń korespondencji. Organ rentowy nie naprowadził żadnych dowodów, z których wynikałoby, że tak było w tej sprawie. Sąd nie dysponował informacją, by wcześniejsze zwolnienia lekarskie ubezpieczonego były poddawane kontroli albo przynajmniej by podejmowano taką próbę, a z karty zasiłkowej nie wynika, by ubezpieczony przez długie okresy korzystał ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, co mogłoby stawiać w wątpliwość rzetelność orzekania o jego czasowej niezdolności do pracy.

Mając na uwadze wszystko powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c zmienił zaskarżoną decyzję w sposób zgodny z żądaniem odwołania.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)